

SCHEMĂ DE AJUTOR DE MINIMIS din 24 aprilie 2017

"Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală"

EMITENT • **MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 311 din 2 mai 2017**

Data intrării în vigoare **02-05-2017**

Notă

Aprobată de **Ordinul nr. 107 din 24 aprilie 2017**, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 311 din 2 mai 2017.

Capitolul I **Prevederi generale**

Articolul 1

Prezenta procedură instituie schema transparentă de ajutor de minimis „Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală”, denumită în continuare schemă, vizează acțiunile specifice și beneficiarii eligibili care intră sub incidența regulilor ajutorului de minimis, conform fișei tehnice a submăsurii 19.2 „Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală”, din cadrul măsurii 19 „Sprijin pentru dezvoltarea locală LEADER (DLRC - Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității), aferentă Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, denumit în continuare PNDR 2014-2020, potrivit prevederilor art. 35 al **Regulamentului (UE) nr. 1.303/2013**, precum și în conformitate cu art. 42 al **Regulamentului (UE) nr. 1.305/2013**, și contribuie la domeniul de intervenție 6B „Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale”.

Articolul 2

(1) Acordarea ajutoarelor de minimis în cadrul acestei scheme se face numai cu respectarea criteriilor privind ajutorul de minimis prevăzute de **Regulamentul (UE) nr. 1.407/2013** al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea **articolelor 107 și 108 din Tratatul** privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 352 din 24 decembrie 2013.

(2) Prezenta schemă nu intră sub incidența obligației de notificare către Comisia Europeană, în conformitate cu prevederile **Regulamentului (UE) nr. 1.407/2013**.

Articolul 3

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR), prin Direcția generală dezvoltare rurală - Autoritate de management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală (AM PNDR), are calitatea de furnizor de ajutor în cadrul prezentei scheme, iar Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) are calitatea de administrator al acestei scheme.

Capitolul II **Scopul schemei**

Articolul 4

Scopul prezentei scheme este de a acorda sprijin financiar pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală, denumită în continuare SDL, implementată de Grupul de acțiune locală (GAL).

Capitolul III **Obiectivele schemei**

Articolul 5

(1) Obiectivele schemei se suprapun obiectivelor generale și specifice ale politicii agricole comune a Uniunii Europene și implicit ale PNDR 2014-2020, prin obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă. Abordarea LEADER presupune dezvoltarea comunităților locale într-o manieră specifică, adaptată nevoilor și priorităților acestora. Valoarea adăugată a abordării LEADER derivă din acele inițiative locale care combină soluții ce răspund problematicei existente la nivelul comunităților locale, reflectate în acțiuni specifice acestor nevoi.

(2) Prin prezenta schemă se finanțează investițiile, serviciile, crearea unor întreprinderi noi și demararea de noi activități de către întreprinderile existente.

Capitolul IV **Domeniul de aplicare a schemei**

Articolul 6

(1) Prezenta schemă se aplică în vederea implementării acțiunilor cuprinse în SDL, în baza cărora au fost autorizate GAL-urile în spațiul eligibil LEADER, definit ca un teritoriu coerent cu o populație cuprinsă între 10.000 și 100.000 de locuitori, reprezentat de unități administrativ-teritoriale (UAT) - comune și UAT-uri - orașe/municipii mici cu o populație de maximum 20.000 de locuitori.

(2) Prezenta schemă se aplică ajutoarelor financiare pentru întreprinderi din toate sectoarele, cu excepția:

a) ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectoarele pescuitului și acvaculturii, astfel cum sunt reglementate de [Regulamentul \(UE\) nr. 1.379/2013](#) din 11 decembrie 2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, de modificare a [Regulamentelor \(CE\) nr. 1.184/2006](#) și [\(CE\) nr. 1.224/2009](#) ale Consiliului și de abrogare a [Regulamentului \(CE\) nr. 104/2000](#) al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

b) ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole;

c) ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul prelucrării și comercializării produselor agricole, în următoarele cazuri:

(i) atunci când valoarea ajutoarelor este stabilită pe baza prețului sau a cantității unor astfel de produse achiziționate de la producători primari sau introduse pe piață de întreprinderile respective; sau

(ii) atunci când ajutoarele sunt condiționate de transferarea lor parțială sau integrală către producătorii primari;

d) ajutoarelor destinate activităților legate de export către țări terțe sau către alte state membre, respectiv ajutoarelor direct legate de cantitățile exportate, ajutoarelor destinate înființării și funcționării unei rețele de distribuție sau destinate altor cheltuieli curente legate de activitatea de export;

e) ajutoarelor condiționate de utilizarea preferențială a produselor naționale față de produsele importate.

Articolul 7

(1) În cazul în care o întreprindere își desfășoară activitatea atât în sectoarele excluse de la finanțare prin prezenta schemă menționate la art. 6 alin. (2) lit. a), b) sau c), cât și în sectoare sau domenii de activitate eligibile, prezenta schemă se aplică ajutoarelor acordate pentru aceste din urmă sectoare sau activități, cu condiția ca întreprinderea în cauză să prezinte la depunerea documentației acte din care să rezulte separarea activităților sau o distincție între costuri, astfel încât activitățile desfășurate în sectoarele excluse de la aplicarea schemei să nu beneficieze de ajutoarele de minimis acordate în baza schemei.

(2) În mod similar, în situațiile în care GAL-ul este beneficiar de ajutor de minimis acordat în baza prezentei scheme (pentru finanțarea investițiilor în infrastructură de internet în bandă largă), acesta are obligația de a ține evidența contabilă separată a tuturor veniturilor și cheltuielilor pe perioada de valabilitate a contractelor de finanțare.

Articolul 8

Domeniile acoperite de prezenta schemă vizează acțiuni propuse prin proiectele selectate de GAL-uri pentru dezvoltarea zonei eligibile LEADER, în concordanță cu obiectivele stabilite în SDL, ca de exemplu:

a) diversificarea activităților economice nonagricole și încurajarea micilor întreprinzători din spațiul LEADER;

b) diversificarea ofertei turistice;

c) crearea, îmbunătățirea și diversificarea facilităților de dezvoltare economică, inclusiv broadband;

d) creșterea atractivității zonelor LEADER și diminuarea migrației populației, în special a tinerilor;

e) încurajarea inițiativelor de dezvoltare locală cu un grad ridicat de integrare socioeconomică teritorială.

Capitolul V

Definiții

Articolul 9

(1) În sensul prezentei scheme, următorii termeni se definesc astfel:

a) întreprindere - orice entitate, indiferent de statutul juridic și de modul de finanțare, inclusiv entitățile nonprofit, care desfășoară o activitate economică, în sensul [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014](#) privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea [Legii concurenței nr. 21/1996](#), aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 20/2015](#), cu modificările ulterioare;

b) administrator - entitatea delegată de către furnizor să deruleze procedurile în domeniul ajutorului de minimis în numele furnizorului;

c) ajutor de stat - avantaj economic acordat din surse sau resurse de stat ori gestionate de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau sectoare de producție, în măsura în care acesta afectează schimburile comerciale dintre statele membre;

d) avantaj economic - orice formă de acordare a unui avantaj cuantificabil în bani, indiferent de forma acestuia: subvenții, anularea de datorii sau preluarea pierderilor, exceptări, reduceri sau amânări de la plata taxelor și impozitelor, renunțarea la obținerea unor venituri normale de pe urma fondurilor publice, inclusiv acordarea unor

împrumuturi cu dobânzi preferențiale, garanții acordate în condiții preferențiale, participări cu capital ale statului, ale autorităților publice centrale sau locale ori ale altor organisme care administrează surse ale statului sau ale colectivităților locale, dacă rata profitului acestor investiții este mai mică decât cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent, reduceri de preț la bunurile furnizate și la serviciile prestate de către autorități publice centrale sau locale ori de către alte organisme care administrează surse ale statului sau ale colectivităților locale, inclusiv vânzarea unor terenuri aparținând domeniului privat al statului sau autorităților publice locale sub prețul pieței, crearea unei piețe sau întărirea poziției beneficiarului pe o piață etc.;

e) ajutor de minimis - ajutor limitat conform normelor Uniunii Europene la un nivel care nu distorsionează concurența și/sau comerțul cu statele membre, respectiv 200.000 euro per întreprindere unică, cu excepția întreprinderilor care efectuează transport rutier de mărfuri în numele unor terți sau contra cost pentru care se aplică un plafon de 100.000 euro;

f) furnizor - orice entitate deținută de stat sau care administrează resurse ale statului sau, după caz, deținută de către o unitate administrativ-teritorială sau care administrează resurse ale unei unități administrativ-teritoriale, care acordă întreprinderilor facilități de natura ajutorului de minimis în baza prezentei scheme;

g) întreprindere unică - în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (2) din [Regulamentul \(UE\) nr. 1.407/2013](#) include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

(i) o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;

(ii) o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;

(iii) o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate ori din statutul acesteia;

(iv) o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, prin intermediul uneia sau mai multor întreprinderi, oricare dintre relațiile la care se face referire la pct. (i)-(iv) sunt considerate întreprinderi unice;

h) acționar majoritar - persoană fizică sau juridică ce este acționar/asociat majoritar în sensul deținerii pachetului de acțiuni cu cea mai mare pondere din totalul acțiunilor/părților sociale ale societății, care exercită o influență dominantă asupra întreprinderii prin dreptul de vot, prin dreptul de a numi sau de a revoca majoritatea membrilor managementului sau consiliului de administrație; atunci când actul constitutiv nu prevede nicio regulă pentru luarea hotărârilor, se consideră că acestea se iau cu cvorumul și majoritatea prevăzute de lege, respectiv (i) cu unanimitate de voturi (pentru hotărârile privind modificări ale actului constitutiv); și (ii) cu majoritatea absolută a asociaților și a părților sociale (pentru celelalte situații); în cazul unei societăți cu 2 asociați sau chiar mai mulți, dar în număr par, regula majorității absolute înseamnă în fapt unanimitate de voturi;

i) data acordării ajutorului - data semnării contractului de finanțare;

j) demararea lucrărilor de execuție a proiectului sau a unei activități - înseamnă fie demararea activităților sau a lucrărilor de construcție aferente investiției, fie primul angajament obligatoriu din punct de vedere juridic de a comanda echipamente ori de a contracta servicii sau orice alt angajament care face ireversibil proiectul ori activitatea, luându-se în considerare situația care survine prima în ordine cronologică; cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate demarare a lucrărilor sau a activității;

k) ghidul solicitantului - detalierea tehnică și financiară ce cuprinde setul de informații necesare solicitantului pentru pregătirea, derularea și implementarea proiectului, elaborat pentru fiecare măsură din PNDR 2014-2020, document care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale;

l) grup de acțiune locală (GAL) - reprezintă un parteneriat local, alcătuit din reprezentanți ai instituțiilor și autorităților publice locale, ai sectorului privat și ai societății civile, constituit potrivit prevederilor [Ordonanței Guvernului nr. 26/2000](#) cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 246/2005](#), cu modificările și completările ulterioare;

m) strategie de dezvoltare locală (SDL) - document elaborat de fiecare GAL și transmis către AM PNDR în vederea selecției acesteia. Prin acest document se stabilesc activitățile și resursele necesare pentru dezvoltarea comunităților rurale;

n) spațiul rural - totalitatea comunelor la nivel de unitate administrativ-teritorială, comuna fiind cea mai mică unitate administrativ-teritorială, nivel NUTS 5;

o) spațiul eligibil LEADER - totalitatea comunelor și orașelor cu până la 20.000 de locuitori;

p) fișa tehnică a măsurii/submăsurii - mijlocul prin care se implementează o prioritate, asigurând cadrul cofinanțării proiectelor atât din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cât și din bugetul național, potrivit PNDR 2014-2020;

q) produse agricole - înseamnă produsele enumerate în [anexa I la Tratatul](#) privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), cu excepția produselor obținute din pescuit și acvacultură enumerate în anexa I la [Regulamentul \(UE\) nr. 1.379/2013](#);

r) prelucrarea produselor agricole - înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatațile agricole, necesare în vederea pregătirii unui produs de origine animală sau vegetală pentru prima vânzare;

s) comercializarea produselor agricole - înseamnă deținerea sau expunerea unui produs agricol în vederea vânzării, a punerii în vânzare, a livrării sau a oricărei altei forme de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări de către un producător primar către revânzătorii sau prelucrătorii și a oricărei altei activități de pregătire a produsului pentru această primă vânzare; o vânzare efectuată de către un producător primar către consumatori finali este considerată comercializare în cazul în care se desfășoară în localuri distincte, rezervate acestei activități.

(2) Prevederile prezentului articol se completează cu definițiile din:

a) [Regulamentul \(UE\) nr. 1.303/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a [Regulamentului \(CE\) nr. 1.083/2006](#) al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

b) [Regulamentul \(UE\) nr. 1.305/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a [Regulamentului \(CE\) nr. 1.698/2005](#) al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

c) [Regulamentul de punere în aplicare \(UE\) nr. 809/2014](#) al Comisiei din 17 iulie 2014 de stabilire a normelor de aplicare a [Regulamentului \(UE\) nr. 1.306/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea;

d) Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014-2020 (2014/C 204/01);

e) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2013](#) privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, aprobată cu modificări prin [Legea nr. 289/2013](#), cu modificările și completările ulterioare;

f) [Hotărârea Guvernului nr. 226/2015](#) privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare;

g) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2015](#) pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea [art. 2 din Legea nr. 36/1991](#) privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 104/2015](#), cu modificările și completările ulterioare;

h) [Hotărârea Guvernului nr. 907/2016](#) privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;

i) [Legea nr. 346/2004](#) privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;

j) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008](#) privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 182/2016](#);

k) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014](#) privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea [Legii concurenței nr. 21/1996](#), aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 20/2015](#), cu modificările ulterioare.

Capitolul VI

Beneficiarii ajutorului

Articolul 10

Sprijinul financiar acordat prin prezenta schemă este destinat următoarelor tipuri de întreprinderi:

a) entități private/publice, stabilite prin fișa măsurii din SDL selectată, cu respectarea prevederilor din [Regulamentul \(UE\) nr. 1.305/2013](#);

b) GAL-uri, pentru investiții în infrastructură de internet în bandă largă, identificate în SDL selectată, în condițiile prevăzute de prezenta schemă de minimis.

Articolul 11

Persoanele fizice neautorizate nu se încadrează în categoria beneficiarilor eligibili în cadrul prezentei scheme.

Articolul 12

(1) În conformitate cu prevederile [Hotărârii Guvernului nr. 226/2015](#), cu modificările și completările ulterioare, pot beneficia de ajutor de minimis în cadrul prezentei scheme de ajutor solicitanții/beneficiarii/membrii asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR, care achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere, până la semnarea contractelor de finanțare.

(2) Nu pot primi finanțare în cadrul prezentei scheme de ajutor de minimis întreprinderile care au beneficiat de sprijin prin submăsura 6.2 - Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale, precum și întreprinderile care au beneficiat de sprijin prin măsurile din cadrul SDL care vizează activități neagricole cu tip de sprijin sumă forfetară.^{^1}

Notă

^{^1} Verificarea acestei condiții de eligibilitate a beneficiarilor va fi realizată de AFIR în conformitate cu prevederile procedurilor de implementare ale AFIR care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Articolul 13

Numărul estimat al beneficiarilor de ajutor de minimis acordat prin prezenta schemă este de aproximativ 2.468.

Capitolul VII

Condiții de eligibilitate și categorii de cheltuieli eligibile

Articolul 14

(1) Condițiile generale de eligibilitate și documentele relevante pentru verificarea acestora aplicabile proiectelor de investiții, servicii și sumă forfetară din cadrul submăsurii 19.2 și prezentei scheme de minimis sunt detaliate în Ghidul de implementare aferent submăsurii 19.2.

(2) Cheltuielile eligibile pentru sprijinul FEADR pentru măsurile de investiții sunt limitate la:

- a) construcția, achiziția, inclusiv prin leasing, sau renovarea de bunuri imobile;
- b) achiziționarea sau cumpărarea prin leasing de mașini și echipamente noi, în limita valorii pe piață a activului;
- c) costurile generale ocazionate de cheltuielile menționate la lit. a) și b), precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studii de fezabilitate, în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd și construcții-montaj și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd simpla achiziție. Studiile de fezabilitate reprezintă cheltuieli eligibile chiar și în cazul în care, pe baza rezultatelor acestora, nu se efectuează cheltuieli în temeiul lit. a) și b);
- d) următoarele investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci;
- e) costurile elaborării planurilor de gestionare a pădurilor și echivalentul acestora;
- f) cheltuieli similare celor de la lit. a)-e), în conformitate cu prevederile [Regulamentului \(UE\) nr. 1.305/2013](#).

(3) Pentru măsurile cu tip de sprijin sumă forfetară destinate creării unor întreprinderi noi și demarării de noi activități în întreprinderi deja existente, toate cheltuielile propuse prin proiect pot fi eligibile, indiferent de natura acestora, cu excepția celor aferente achiziționării de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri.

(4) Cheltuielile eligibile trebuie să fie conforme cu cele din SDL și să respecte prevederile regulamentelor [\(UE\) nr. 1.303/2013](#) și [nr. 1.305/2013](#), precum și cele prevăzute în cap. 8.1 din PNDR 2014-2020.

Articolul 15

(1) Cheltuielile eligibile care pot fi finanțate în baza prezentei scheme trebuie să îndeplinească cel puțin condițiile generale de eligibilitate prevăzute în art. 69 din [Regulamentul \(UE\) nr. 1.303/2013](#), art. 45 din [Regulamentul \(UE\) nr. 1.305/2013](#), cap. 8.1 din PNDR 2014-2020 și [art. 24 din Hotărârea Guvernului nr. 226/2015](#), cu modificările și completările ulterioare.

(2) Un solicitant poate depune și derula în același timp mai multe proiecte de servicii și investiții finanțate în cadrul submăsurii 19.2, cu respectarea cumulativă a condițiilor prevăzute de [Hotărârea Guvernului nr. 226/2015](#), cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

- a) să facă dovada, dacă este cazul, a existenței cofinanțării private, cumulată pentru toate proiectele;
- b) să respecte condițiile de eligibilitate prevăzute în fișa submăsurii 19.2 și menționate la art. 14 din prezenta schemă;
- c) să respecte regulile ajutoarelor de minimis, inclusiv în ceea ce privește cumulul acestora;
- d) să nu creeze condiții artificiale pentru a obține în mod necuvenit un avantaj.

(3) Pentru a fi eligibile, toate cheltuielile aferente implementării proiectelor din cadrul SDL trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL. Pentru anumite proiecte de servicii, cheltuielile pot fi eligibile și pentru acțiuni realizate în afara teritoriului GAL, cu condiția de a se demonstra că beneficiul sprijinului se adresează teritoriului GAL.

Articolul 16

Verificarea condițiilor de eligibilitate pentru beneficiar/proiect/investiție se realizează la nivel de GAL în baza procedurilor specifice. AFIR realizează reverificarea condițiilor de eligibilitate pentru proiectele selectate de GAL, în baza prevederilor [Regulamentului \(UE\) nr. 1.303/2013](#), [Regulamentului \(UE\) nr. 1.305/2013](#), [Hotărârii Guvernului nr. 226/2015](#), cu modificările și completările ulterioare, și ale cap. 8.1 din PNDR 2014-2020, înainte de acordarea ajutorului.

Capitolul VIII Cheltuieli neeligibile

Articolul 17

(1) Sunt neeligibile pentru finanțare acordată în baza prezentei scheme cheltuielile prevăzute în cap. 8.1 din PNDR și art. 69 alin. (3) din [Regulamentul \(UE\) nr. 1.303/2013](#), respectiv:

a) dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;

b) achiziționarea de terenuri neconstruite și de terenuri construite cu o sumă mai mare de 10% din cheltuielile totale eligibile ale operațiunii în cauză. În cazul siturilor abandonate și al siturilor utilizate anterior pentru activități industriale care conțin clădiri, această limită se majorează la 15%. În cazuri excepționale și justificate corespunzător, această limită poate fi majorată peste procentajele respective indicate mai sus pentru operațiunile privind protecția mediului;

c) taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul;

d) achiziționarea de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri de către întreprinderile unice care efectuează transport de mărfuri în contul terților sau contra cost.

(2) Operațiunile asociate următoarelor măsuri nu sunt eligibile pentru sprijin prin SDL:

a) sprijin pentru schimburi pe termen scurt la nivelul conducerii exploatațiilor și pădurilor, precum și pentru vizite în exploatații și în păduri [conform art. 14 din [Regulamentul \(UE\) nr. 1.305/2013](#)];

b) servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației [conform art. 15 din [Regulamentul \(UE\) nr. 1.305/2013](#)];

c) investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor [conform art. 21 lit. (a) din [Regulamentul \(UE\) nr. 1.305/2013](#)];

d) plățile pentru agromediu și climă [conform art. 28 din [Regulamentul \(UE\) nr. 1.305/2013](#)];

e) agricultură ecologică [conform art. 29 din [Regulamentul \(UE\) nr. 1.305/2013](#)];

f) plăți Natura 2000 și plăți legate de Directiva-cadru privind apa [conform art. 30 din [Regulamentul \(UE\) nr. 1.305/2013](#)];

g) plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice [conform art. 31 din [Regulamentul \(UE\) nr. 1.305/2013](#)];

h) plățile pentru bunăstarea animalelor [conform art. 33 din [Regulamentul \(UE\) nr. 1.305/2013](#)];

i) servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor [conform art. 34 din [Regulamentul \(UE\) nr. 1.305/2013](#)];

j) sprijin pentru gestionarea riscurilor [conform art. 36 din [Regulamentul \(UE\) nr. 1.305/2013](#)].

Articolul 18

Cheltuielile neeligibile ale proiectului sunt suportate integral de către beneficiarul ajutorului de minimis, fie prin resurse proprii, fie prin finanțare externă, sub o formă care să nu facă obiectul niciunui alt ajutor public.

Articolul 19

În condițiile prezentei scheme de ajutor de minimis, în funcție de tipul sprijinului, beneficiarii au obligația:

a) de a menține investiția pe o perioadă de cel puțin 5 ani de la momentul finalizării proiectului, în cazul tipului de sprijin „rambursarea cheltuielilor eligibile suportate și plătite efectiv”;

b) de a menține activitatea sau întreprinderea nou-înființată minimum 3 ani de la momentul finalizării proiectului, în cazul tipului de sprijin „sumă forfetară”.

Capitolul IX Regula cumulului ajutoarelor

Articolul 20

(1) Ajutorul de minimis se acordă după ce administratorul prezentei scheme verifică declarația pe propria răspundere a applicantului, respectiv faptul că suma totală a ajutoarelor de minimis acordate unei întreprinderi sau întreprinderi unice pe parcursul unei perioade de 3 ani fiscali, inclusiv anul fiscal în curs, fie din surse ale statului ori ale autorităților locale, fie din surse ale bugetului Uniunii Europene, cumulate cu prevederile prezentei scheme,

nu depășește pragul de 200.000 euro, respectiv de 100.000 euro, în cazul solicitanților care își desfășoară activitatea în sectorul transportului rutier de mărfuri în contul terților sau contra cost, echivalent în lei, și că se respectă toate condițiile din [Regulamentul \(UE\) nr. 1.407/2013](#) și ale prezentei scheme.

(2) Atunci când o întreprindere care efectuează transport rutier de mărfuri în numele unor terți sau contra cost desfășoară și alte activități pentru care se aplică plafonul de 200.000 euro, în cazul întreprinderii respective se aplică plafonul de 200.000 euro, echivalent în lei, cu condiția prezentării documentelor contabile care atestă separarea evidenței acestor activități sau distincția între costuri, pentru a dovedi că suma de care beneficiază activitatea de transport rutier de mărfuri nu depășește echivalentul în lei a 100.000 euro și că ajutoarele de minimis nu se folosesc pentru achiziționarea de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri.

(3) În cazul în care valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate unei întreprinderi pe o perioadă de 3 ani consecutivi (anul fiscal în care se acordă ajutorul de minimis și cei 2 ani fiscali anteriori), cumulată cu valoarea alocării financiare solicitate în baza prezentei scheme, depășește pragul de 200.000 euro (100.000 euro, în cazul solicitanților care își desfășoară activitatea în sectorul transportului rutier de mărfuri în contul terților sau contra cost), solicitantul nu poate beneficia de prevederile prezentei scheme nici chiar pentru acea fracțiune din ajutor care nu depășește acest plafon.

(4) Respectarea plafonului de minimis are în vedere o întreprindere sau o întreprindere unică. Astfel, dacă între întreprinderile care beneficiază de sprijinul prezentei scheme există cel puțin una dintre relațiile menționate la art. 9 alin. (1) lit. g), respectivele structuri sunt tratate ca o singură „întreprindere unică”, iar valoarea ajutorului de minimis acordată tuturor structurilor constituente, cumulat pe o perioadă de 3 ani fiscali consecutivi, împreună cu suma solicitată, nu depășește suma de 200.000 euro (100.000 euro pentru întreprinderile care efectuează transport de mărfuri în contul terților sau contra cost).

(5) Plafoanele de minimis se aplică indiferent de forma ajutorului de minimis sau de obiectivul urmărit și indiferent dacă ajutorul acordat de statul membru este finanțat în totalitate sau parțial din resurse ale Uniunii Europene.

(6) În cazul fuziunilor societăților sau al achizițiilor de părți sociale, atunci când se stabilește dacă un nou ajutor de minimis acordat unei întreprinderi noi sau întreprinderii care face achiziția depășește plafonul relevant, se iau în considerare toate ajutoarele de minimis anterioare acordate tuturor întreprinderilor care fuzionează. Ajutoarele de minimis acordate legal înainte de fuziune sau achiziție rămân legal acordate.

(7) În cazul în care o întreprindere se împarte în două sau mai multe întreprinderi separate, ajutoarele de minimis acordate înainte de separare se alocă întreprinderii care a beneficiat de acestea, și anume, în principiu, întreprinderii care preia activitățile pentru care au fost utilizate ajutoarele de minimis. În cazul în care o astfel de alocare nu este posibilă, ajutoarele de minimis se alocă proporțional, pe baza valorii contabile a capitalului social al noilor întreprinderi la data la care separarea produce efecte.

(8) Ajutoarele de minimis nu se cumulează cu ajutoarele de stat acordate pentru aceleași costuri eligibile sau cu ajutoarele de stat acordate pentru aceeași măsură de finanțare prin capital de risc dacă un astfel de cumul ar depăși intensitatea sau valoarea maximă relevantă a ajutorului stabilită pentru condițiile specifice ale fiecărui caz de un regulament sau de o decizie de exceptare pe categorii adoptată de Comisia Europeană.

(9) Ajutoarele de minimis care nu se acordă pentru sau nu sunt legate de costuri eligibile specifice pot fi cumulate cu alte ajutoare de stat acordate în temeiul unui regulament de exceptare pe categorii sau al unei decizii adoptate de Comisia Europeană.

(10) Ajutoarele de minimis acordate în conformitate cu prezenta schemă pot fi cumulate cu ajutoarele de minimis acordate în conformitate cu [Regulamentul \(UE\) nr. 360/2012](#) al Comisiei din 25 aprilie 2012 privind aplicarea [articolelor 107 și 108 din Tratatul](#) privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de minimis acordate întreprinderilor care prestează servicii de interes economic general, în limita plafonului stabilit în regulamentul respectiv. Acestea pot fi cumulate cu ajutoare de minimis acordate în conformitate cu alte regulamente de minimis în limita plafonului relevant prevăzut la alin. (1).

Capitolul X

Modalitatea de acordare a ajutorului de minimis

Articolul 21

(1) În cadrul prezentei scheme, ajutorul de minimis se acordă sub formă de finanțare nerambursabilă și se plătește eşalonat, în tranșe, conforme etapelor de implementare a proiectului, în urma prezentării de către beneficiar a documentelor justificative de plată, după caz, prevăzute în procedurile specifice ale AFIR, care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

(2) Ajutorul care se plătește în mai multe tranșe se actualizează la valoarea lui în momentul acordării. Costurile eligibile se actualizează la valoarea pe care o au la momentul acordării ajutorului. Rata dobânzii care trebuie aplicată la actualizare este rata de actualizare aplicabilă la data acordării ajutorului.

(3) Ajutoarele de minimis acordate în baza prezentei scheme pot lua următoarele forme:

a) rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;

b) plăți în avans, cu condiția constituirii în prealabil în favoarea AFIR a unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 alin. (4) și art. 63 ale [Regulamentului \(UE\) nr. 1.305/2013](#);

c) sume forfetare care nu depășesc limitele cuantumului stabilit în PNDR 2014-2020 în cadrul cap. 8.2 pentru aceleași tipuri de operațiuni la care se aplică acest tip de sprijin.

(4) ajutoarele de minimis menționate la alin. (3) lit. a) și b) pot fi cumulative.

Articolul 22

(1) Ponderea maximă a intensității sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este de până la 100% - până la un maxim de 200.000 euro/proiect.

(2) Se aplică regulile de ajutor de minimis în vigoare, conform prevederilor [Regulamentului \(UE\) nr. 1.407/2013](#).

(3) Pentru acțiunile care se regăsesc în obiectivele măsurilor de dezvoltare rurală, GAL stabilește intensitatea sprijinului în limita maximă prevăzută în [Regulamentul \(UE\) nr. 1.305/2013](#).

(4) Intensitatea sprijinului pentru măsurile care nu sunt cuprinse în anexa 2 la [Regulamentul \(UE\) nr. 1.305/2013](#) se stabilește de GAL-uri astfel:

a) pentru operațiunile generatoare de venit: până la 90%;

b) pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică: până la 100%;

c) pentru operațiunile negeneratoare de venit: până la 100%.

(5) Intensitatea și valoarea sprijinului sunt stabilite în SDL de către fiecare GAL în funcție de obiectivele și prioritățile SDL și specificul local (de exemplu, interes colectiv, importanța strategică, accesul public la rezultatele operațiunii, caracteristicile inovatoare ale proiectului la nivel local, bugetul disponibil etc.).

Articolul 23

(1) AFIR informează în scris beneficiarii cu privire la cuantumul ajutorului acordat în baza prezentei scheme și caracterul de minimis al acestuia, cu referire expresă la [Regulamentul \(UE\) nr. 1.407/2013](#).

(2) Pentru a beneficia de finanțare nerambursabilă în cadrul prezentei scheme, solicitantul completează o declarație pe propria răspundere privind ajutoarele de minimis primite de acesta și, dacă este cazul, de celelalte întreprinderi cu care se află într-o relație de tipul celor enumerate la art. 9 alin. (1) lit. g) în acel an fiscal și alte ajutoare de minimis primite în ultimii 2 ani fiscali, fie din surse ale bugetului de stat sau ale autorităților, locale, fie din surse ale bugetului Uniunii Europene.

(3) AFIR acordă un ajutor de minimis după ce verifică, pe baza declarației pe propria răspundere a solicitantului, faptul că suma totală a ajutoarelor de minimis primite de acesta și, dacă este cazul, de celelalte întreprinderi cu care se află într-o relație de tipul celor enumerate la art. 9 alin. (1) lit. g) pe parcursul unei perioade de 3 ani fiscali, inclusiv anul fiscal în curs, fie din surse ale bugetului de stat sau ale autorităților locale, fie din surse ale bugetului Uniunii Europene, nu depășește pragul de 200.000 euro, respectiv 100.000 euro pentru beneficiarii care activează în domeniul transportului rutier de mărfuri, echivalent în lei.

Capitolul XI

Durata

Articolul 24

Prezenta schemă intră în vigoare la data publicării prezentului ordin în Monitorul Oficial al României, Partea I, și se aplică până la 31 decembrie 2020, în limita bugetului alocat, cu posibilitatea prelungirii, potrivit regulamentelor Uniunii Europene în materia ajutorului de stat, pentru perioada post 2014-2020.

Capitolul XII

Bugetul schemei

Articolul 25

Bugetul schemei, reprezentând valoarea totală estimată a ajutorului de minimis angajat pe durata de aplicare a acesteia, este de 345.519.724 euro (echivalent în lei).

Capitolul XIII

Procedura de implementare a schemei

Articolul 26

(1) Procedura de selecție nediscriminatorie și transparentă a proiectelor este stabilită în strategia de dezvoltare locală de către GAL și aprobată de AM PNDR prin selecția strategiei.

(2) GAL-urile evaluează documentele depuse de solicitanți și selectează proiectele, pe bază de criterii coerente și relevante, prin intermediul unui proces public de selecție.

(3) Pentru toate măsurile, GAL-urile aplică criteriile de selecție locale, precizate în SDL și care au fost stabilite în conformitate cu obiectivele acesteia.

(4) Înainte de a fi demarată procedura de selecție, Ghidul solicitantului, inclusiv criteriile de selecție locale, vor fi publicate pe pagina web a GAL-ului.

Articolul 27

(1) Pentru a beneficia de ajutorul acordat prin prezenta schemă, solicitantul depune la AFIR proiectul selectat de GAL, însoțit de documentele prevăzute în Ghidul solicitantului.

(2) Dacă la primul apel de selecție lansat pentru acordarea de finanțări pentru operațiunile de internet în bandă largă niciun solicitant nu a depus proiect, GAL-ul poate să depună proiecte începând cu al doilea apel de selecție lansat, cu condiția aplicării măsurilor de evitare a conflictului de interese (evaluare externalizată²) și menționării GAL ca beneficiar eligibil în fișa tehnică din SDL.

Notă

² Procesul de evaluare va fi atribuit unei entități independente printr-o procedură de achiziții publice.

(3) Pentru cazurile menționate la alin. (2), în etapa de verificare a eligibilității, AFIR realizează verificări suplimentare și se asigură de faptul că GAL-ul a aplicat corespunzător criteriile de eligibilitate și selecție stabilite în cadrul SDL.

(4) Detalierea modalității de derulare a procedurilor specifice de evaluare-selecție și contractare aferente submăsurii 19.2 din prezenta schemă se regăsește în Ghidul solicitantului pentru fiecare dintre măsuri, care completează prevederile prezentei scheme de minimis, acesta fiind publicat pe site-urile GAL-urilor.

(5) Dacă, pe parcursul implementării strategiei, în cadrul procesului de evaluare și selecție la nivelul GAL a unor proiecte, apar situații generatoare de conflict de interese, persoana care se regăsește în această situație este obligată să se abțină de la luarea deciziei și/sau de la participarea la luarea unei decizii, în conformitate cu prevederile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011](#) privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 142/2012](#), cu modificările și completările ulterioare.

(6) Acordarea ajutorului de minimis prevăzut în cadrul acestei scheme se face în baza unui contract de finanțare încheiat între AFIR, în numele furnizorului, și beneficiar.

Articolul 28

În situația în care documentele și informațiile furnizate de către beneficiar în documentele depuse în susținerea cererii de finanțare se dovedesc a fi incorecte și/sau false, AFIR nu achită ajutorul de minimis sau, după caz, solicită recuperarea ajutorului de minimis deja acordat.

Articolul 29

(1) Nerespectarea contractului de finanțare încheiat în baza prevederilor prezentei scheme de către beneficiarul ajutorului de minimis atrage revocarea acordului pentru finanțare și recuperarea ajutorului de minimis proporțional cu gradul de nerealizare sau integral, în funcție de caz.

(2) În cazul în care solicitantul nu este eligibil pentru a primi o alocare specifică în cadrul schemei, AFIR transmite acestuia o notificare în acest sens.

Capitolul XIV

Monitorizarea ajutoarelor acordate în cadrul prezentei scheme

Articolul 30

Monitorizarea, raportarea și păstrarea evidențelor ajutoarelor acordate în baza prezentei scheme se fac în conformitate cu legislația europeană și cu prevederile [Regulamentului](#) privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat, pus în aplicare prin [Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 175/2007](#).

Articolul 31

(1) AFIR păstrează evidența detaliată a ajutoarelor acordate în baza prezentei scheme pe o durată de 10 ani de la data la care a fost acordată ultima alocare specifică în baza prezentei scheme. Această evidență trebuie să conțină informații necesare pentru a demonstra respectarea condițiilor impuse de legislația europeană în domeniul ajutorului de stat, cum sunt: datele de identificare ale beneficiarului, valoarea sprijinului, momentul și modalitatea acordării ajutorului, originea acestuia, durata, metoda de calcul al ajutoarelor acordate etc.

(2) AFIR transmite în timp util la MADR toate informațiile necesare raportării către Consiliul Concurenței/Comisia Europeană a ajutoarelor de minimis acordate.

Articolul 32

(1) MADR și AFIR au obligația de a supraveghea permanent ajutoarele de minimis acordate, aflate în derulare, pentru a nu se depăși plafoanele și intensitățile maxime admise, și de a dispune măsurile care se impun în cazul nerespectării condițiilor impuse prin prezenta schemă sau prin legislația națională ori europeană aplicabilă la momentul respectiv.

(2) MADR, în calitate de furnizor, pe baza datelor și informațiilor primite de la AFIR, are obligația de a transmite Consiliului Concurenței toate datele și informațiile necesare pentru monitorizarea ajutoarelor de stat la nivel național, în formatul și în termenul prevăzute de [Regulamentul](#) privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat, pus în aplicare prin [Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 175/2007](#).

(3) Pentru a crea posibilitatea verificării ex-ante a eligibilității potențialilor beneficiari ai măsurilor de ajutor, în conformitate cu prevederile [art. 29 din Regulamentul](#) privind Registrul ajutoarelor de stat, pus în aplicare prin [Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 437/2016](#), MADR, în calitate de furnizor al măsurii de ajutor de minimis, are obligația încărcării în Registrul general al ajutoarelor de stat acordate în România (RegAS) a prezentei scheme, în termen de 5 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a acesteia.

(4) Contractele, plățile, obligațiile de recuperare a ajutoarelor de minimis și rambursarea efectivă a respectivelor ajutoare, aferente acestei submăsuri, se încarcă în RegAS în termen de 7 zile lucrătoare de la data semnării contractului de finanțare, respectiv de la data instituirii plăților, a obligațiilor de recuperare a ajutoarelor sau a rambursării efective a respectivelor ajutoare de către AFIR, în calitate de administrator al prezentei scheme.

Articolul 33

(1) Consiliul Concurenței poate solicita date și informații de la furnizorul de ajutor atunci când din informațiile deținute rezultă că nu au fost respectate condițiile de acordare a ajutoarelor de stat sau ajutoarelor de minimis. În situația în care datele transmise de către furnizor nu clarifică aspectele sesizate, Consiliul Concurenței poate dispune o acțiune de control la întreprinderea beneficiară, cu respectarea prevederilor legale în vigoare. În această acțiune, echipa de control a Consiliului Concurenței este însoțită de reprezentanți ai furnizorului.

(2) În cazul în care MADR nu are date definitive privind valoarea ajutorului de minimis, acesta transmite valori estimative.

(3) Erorile constatate de furnizor și corecțiile legale, anulări, recalculări, recuperări, rambursări se raportează până la data de 31 martie a anului următor anului de raportare.

(4) MADR transmite spre informare Consiliului Concurenței prezenta schemă în termen de 15 zile de la data adoptării acesteia, conform [art. 17 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014](#) privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea [Legii concurenței nr. 21/1996](#), aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 20/2015](#), cu modificările ulterioare.

(5) MADR informează Consiliul Concurenței cu privire la intrarea în vigoare a prezentei scheme de ajutor de minimis, precum și a oricărei modificări aduse măsurii de sprijin, în termen de maximum 5 zile de la momentul la care acest eveniment a avut loc.

Articolul 34

În baza unei cereri scrise, emisă de Comisia Europeană, MADR transmite acesteia, prin intermediul Consiliului Concurenței, în 20 de zile lucrătoare sau în termenul fixat în cerere, toate informațiile pe care Comisia Europeană le consideră necesare pentru evaluarea respectării condițiilor prezentei scheme.

Articolul 35

(1) Beneficiarul sprijinului are obligația de a pune la dispoziția GAL/AFIR și/sau MADR, în formatul și în termenul solicitate de către acesta, toate datele și informațiile necesare în vederea îndeplinirii procedurilor de raportare și monitorizare ce revin ca responsabilitate GAL/AFIR și/sau MADR.

(2) Beneficiarul sprijinului trebuie să păstreze timp de minimum 10 ani de la data la care a fost acordată ultima alocare specifică toate documentele referitoare la ajutorul de minimis primit în cadrul schemei. Această evidență trebuie să conțină informațiile necesare pentru a demonstra respectarea tuturor condițiilor impuse prin actul de acordare, cum sunt: datele de identificare ale beneficiarului, durata, cheltuielile eligibile, valoarea, momentul și modalitatea acordării ajutorului, originea acestuia, durata, metoda de calcul al ajutoarelor acordate.

Capitolul XV

Recuperarea ajutorului de minimis

Articolul 36

(1) Recuperarea ajutorului de minimis se realizează de către AFIR, conform prevederilor [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014](#), aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 20/2015](#), cu modificările ulterioare, și ale [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011](#) privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 142/2012](#), cu modificările și completările ulterioare.

(2) Ajutorul de minimis care trebuie recuperat include și dobânda aferentă, datorată de la data plății până la data recuperării. Rata dobânzii aplicabile este cea stabilită potrivit prevederilor [Regulamentului \(UE\) 2015/1.589](#) al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a [articolului 108 din Tratatul](#) privind funcționarea Uniunii Europene, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 248 din 24 septembrie 2015.

Capitolul XVI

Dispoziții finale

Articolul 37

Textul prezentei scheme se publică integral pe pagina web a MADR la adresa: www.madr.ro, precum și pe pagina web a AFIR la adresa: www.afir.info
